Ч. 157. Неділя 26 (13) липня 1908. Рік XVIII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложеньем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старроствах на провінциї:

на цілий рік	К 4·80
на пів року „	2·40
на чверть року „	1·20
місячно . . . „	—·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік	К 10·80
на пів року „	5·40
на чверть року „	2·70
місячно . . . „	—·90

Поодиноке число 6 с.

Конституция в Туреччині.

То, що ми оногди писали про конституцию в Туреччині, стало ся остаточно дійстностию. Нинішні турецкі часописи поміщують урядове оповіщене, що великий везир на підставі султаньского „іраде“ повідомив телеґрафічно всї провінциональні власти, що палату послів скликано на підставі давного реґуляміну і в давнім складі. В турецких кругах надіють ся, що то зарядженє викличе цілковите втихомирене розбурханих умів. Телеґрами, які доси наспіли про ту важну подію, гласять:

Берлин. З Константинополя доносять сюди через Пловдив (Филипополь), що по вчерашній раді міністрів великий везир Саід-паша удав ся з декретом султана до міністерства внутрішних справ і повідомив о рішеню надання конституциї. Безпосередво по тім проголошено в місті вість о султаньскім рішеню. Величезні товпи людий зібрали ся в Константинополи і устроїли овацию в честь султана. На державних будинках вивішено хоругви; кораблї стоячі в пристани украшено сьвяточними фляґами.

Султан, як впевнюють, до послідної хвилї опирав ся проголошеню конституциї, але вісти наспівші з Монастиря спричинили зворот. Перед остаточним рішенем султан засягав ради у шейка ісляму в справі, чи конституция не противить ся науці Магомеда. Шейк, приклонник абсолютизму, відраджував султанови заводити конституцию, однако заявив, що конституцийне правлїне не противить ся коранови.

Константинополь. Оногди і вчера оголошено в більшій части міст Македонії конституцию з р. 1876, заки наспіло ще й урядове признанє. Там, де суть консулярні тїла, молодотурки повідомили їх о тім з запевненєм, що спокій буде удержаний. Більшість цивільних і войскових властий з великою охотою складае присягу на конституцию. В Македонії, як серед магомедан так і християн велике одушевленє. Спокою доси не заколочено.

Атени. Депеша з Солуня доносить, що ґенерал-ґубернатор повідомлений урядово о признаню конституциї нині проголосив еї.

Відень. Тутешні часописи присьвячують довші статї проголошеню конституциї в Туреччині.

Часопись „Die Zeit“ підчеркує, що молодотурецкий рух, котрий ледве від кількох тижднів розпочав свою діяльність, виказує успіх, о якім сам може не гадав. Які наслідки буде мати наданє конституциї на будучність Туреччини і цілий ряд балканьских справ, поки що не дасть ся сказати.

„N. fr. Presse“ каже, що характеристичне есть, що Саід-паша, найбільший противник творця конституциї з р. 1876, Мідгада-паші тепер сам дорадив султанови уведенє еї в житє. На рішенє султана вплинули без сумніву вісти о бунтї мало-азийских войск, тої послідної підпори давного правлїня.

„Wiener Allg. Ztg.“ доносить з дипльоматичних кругів, що несподіваний зворот в становищи султана настав внаслїдок подій в Малій Азиї. Задумана державами акция держав буде очивидно вздержана. Урядове повідомлене держав, котрі підписали берлиньский договор о конституциї доручено амбасадорам ще вчера.

Відень. „Wiener Allg. Ztg.“ в розмові з одним дипльоматом, добре обзнакомленим з турецкими відносинами, доносить, що офіцирский корпус в Туреччині від давна був за заведенем конституцийного правлїня, а не лише молодстурки, але й загал населеня домагав ся переміненя Туреччини на европейску державу.

Константинополь. Вчерашна зміна в великім везираті була для дипльоматів, а також для турецких полїтичних кругів цілковитою несподїванкою. Іменно в послїдних днях всї здогадували ся, що становище Феріда-паші есть сильнїйше, а й его самого заскочила ди-

---

4)

Ідіоти.

(З анґлійского — Оспиа Конрада).

(Дальше).

Того дня пані Леваль повернула вчасно по полудни до свого дому коло Керваньону; мала виплатити кількох робітникам з камінелому. В домі була комната, в котрій робітники могли забавити ся своею платнею, не потребуючи йти аж до міста.

Самотний стояв дім серед скал. Перед его дверми кінчила ся болотниста, камениста улиця. Морскі вітри гуляли з ревом понад филясту країну і свистїли, ударяючи о непорушні, чорні скали. Серед тих вітрів стояв наш дім спокійно, як морска тишина на широкім океані. В часї бурливих ночий, коли припливало море, залив, положений о пядесять кроків низше, виглядав як величезна, чорна пропасть, з котрої доносили ся шелести і стони, начеб розкинені піскові лави набрали житя і жалїли ся. Иноді підчас великого припливу води кидали ся завзято на скали, перетискали ся крізь щелини і спливали на другий бік на пасовиска, руйнуючи траву.

По заході сонця втихомирив ся вітер а небо вкрило ся легкими хмарами, крізь які визирали червонаві та зеленаві сяєва, як останки завмираючого дня. Вечірний сумрак спускав чимраз на горби чимраз густїйші тїни.

Пані Леваль, що услугувала сего вечера власним робітникам, пробовала їх намовити, щоби вже раз забрали ся. „Така стара женщина, як я, повинна в такій пізній годині вже в ліжку лежати“ — повтаряла добродушно.

Однак робітники пили і домагали ся ще більше. Кричали за столом так голосно, начеб говорили до себе в вільнім поли. На однім кінци стола чотирох з них грало в карти, били костистними руками о стіл і викрикали при кождій заграній карті грубі проклони. Оден сидів задуманий і гомонів під носом все ту саму строфку пісні. Два инші в куті сварили ся тихо але завзято о якусь женщину. Дивили ся собі так злісно в очи, начеб хотіли їх один другому повиривати. Воздух в комнаті був такий густий, ще можна було его ножем краяти. Понуро й червоно блимали серед великого простору три сьвічки як в попелі погасаючі іскри.

Легкий скрегіт зелїзного замку в так пізній годині подїлав як несподїваний грім. Всї зжахнули ся. Пані Леваль поставила фляшку лікеру, яку держала над чаркою, несьвідомо на стіл. Грачі обернули ся головами; шепіт суперечки замовк; лише співак, зирнувши раз на двері, гомонів дальше з байдужним видом на лици.

На порозі явила ся Сузанна. Зробивши крок дальше, замкнула за собою двері і спершись о них плечима, кликнула півголосом:

— Мамо!

Пані Леваль взяла назад фляшку і сказала спокійно:

— Що тобі, дитино? Як ти виглядаєш?

Шийка фляшки заскреготала о берег чарки, бо стара женщина настрашила ся, погадавши, що певно ґаздівство горить. Инакше не могла пояснити собі появи доньки.

Сузанна, перемочена і заболочена, стояла на місці і видивилась на мужчин, що сиділи в протилежнім куті.

— Що стало ся? — спитала мати. — Боже, борони перед нещастєм!

Сузанна зашевелїла губами, але не видала із себе ніякого звука. Пані Леваль підійшла до доньки, взяла еї за руку і глянула їй в лице.

— На Бога, — сказала тремтячим голосом — що стало ся? Ти таряла ся в болоті. Чого ти прийшла? Де Жан?

Мужчини всї повставали і підійшли поволи близше, з лїнивим зачудуванем в очах. Пані Леваль відорвала доньку від дверий і посадила на лавці під стїною. Потім звернула ся остро до мужчин:

— Вже досить! Забирайте ся один з другим! Я замикаю!

Один з них глянув на Сузанну, що причахнула на своїм місци.

— Ледви жива, то правда — сказав.

Пані Леваль отворила двері.

— Ано, забирайте ся! — крикнула, тремтячи нервово.

Робітники пішли на двір і сьміяли ся як дурноваті. Під хатою два з них, братя Льотари, вибухли голосним ревом. Инші пробовали їх втихомирити і всї кричали рівночасно. Крик поніс ся вздовж улиці, куди потюпали робітники, збивши ся в юрбу, що хитала ся на всї боки.

місия, яку одержав вчера пополудни, несподівано. Що до упадку Феріда-паші ходять в турецких кругах і в дипльоматичних ріжні вісти, але правда імовірно аж по якімсь часі викриє ся. На біржи зробила зміна в великім везираті дуже добре враженє. Обговорюють тут також обставину, що усуненє Феріда-паші лучило ся два дні по наданю єму цісарем Вільгельмом II. ордеру Чорного Орла і представляють то в першім ряді яко поражку Німеччини, а в другім яко поражку потрійного союза. Однако досьвідні і спокійні круги не гадають так, хоч новий великий везир і міністер війни звістні яко сторонники Англії. Треба додати, що они оба одинокі турецкі мужі державні в европейскім значіню.

Константинополь. Проголошенє конституциї викликало серед молодотурецкої інтелігенциї одушевленє, але широкі круги населеня приймили его рівнодушно. З провінций наспіли до Ілдіз кіоску богато депеш. Войско машируюче на селамлик, витано окликами в честь султана. Селамлик мав звичайний хід. Вчера мала відбути ся ілюмінация. На нинї сподівана єсть амнестия для політичних злочинців.

Проголошена торжественно дня 23 грудня 1876 р. турецка конституция, виготовлена Мідгадом-пашею, містить такі основні постанови про державне житє Туреччини.

Неподільність отоманьскої держави, ненарушимість і неодвічальність султана, котрого права відповідають конституцийним правам володарів західних держав.

Ненарушимість личної свободи.

Іслям єсть державною релігією, однако всім иншим признаним віроісповіданям запоручує ся свободу.

Свобода праси, право петиций, право зборів і рівність супротив права всіх підданих, котрі без взгляду на походженє будуть називані Оттоманами.

Парлямент складає ся з двох палат: сенату і палати послів, котрі кождого року з дня 1 падолиста мають збирати ся на чотиромісячну сесию.

Вибори відбувають ся тайним голосованем, що чотири роки. На кождих 100.000 мешканців припадає один посол. Нововибрана палата послів збирає ся найпізнійше в 6 місяців по розвязаню старої.

Судиїв не можна своєвільно усувати, судові розправи суть явні.

Буджет має бути ухвалюваний на початку кождої сесиї парляменту і лише на один рік. Трибунал рахунковий, зложений з членів, які не можуть бути усувані, предкладає палаті послів кождого року справозданє з фінансового стану, а султанови таке саме справозданє що три місяці.

Ні одно право не одержить обовязучої сили без ухвали обох палат і султаньского ірідє, санкционуючого ухвали. Право проєктів нових законів належить до правительства.

Наука початкова єсть обовязкова.

Над провінциональними правами радять вибрані ґенеральні ради.

Один з параґрафів конституциї, іменно § 113, застерігає султанови право видалювати з краю людий, яких буде уважати небезпечними для держави.

Першою жертвою того параґрафу буде творець конституциї Мідгад паша.

Новинки

Львів, дня 25-го липня 1908

— **Іменованя.** Є. В. Цісар надав краєвому інспекторови шкіл народних Болеславови Барановскому у Львові титул і характер радника Двора. — Львівский висший суд краєвий іменував канцелярийних офіциялів Володислава Ґрживацкого в Сколім, Адама Шляхтінґера в Самборі, полишаючи їх в дотеперішних місцях службових і Войт. Студзиньского з Добромиля для Вібрки.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує: Дня 6 липня с. р. передано до прилюдного ужитку зелїзницею льокальну Краінбурґ Найсмарктль зі стациями Накляс, Дуйлях і Наймарктль. — З днем 31 мая 1908 знесено продаж білєтів на перестанку Ендерсдорф, а заряджено видачу білєтів в поїздї через кондукторів.

— **Нова ґімназия в Галичині.** З днем 1 вересня с. р. буде відкрита в Стрию нова самостійна філія тамошної польскої ґімназиї. Тепер єсть там до обсади 9 учительских посад. Конкурс на ті посади вже розписано.

— **Дрібні вісти.** До львівскої полїциї наспіла передвчера з Городенки вість, що з тамошного арешту судового утік 21-лїтний Іван Кіндрачок, що був в слїдстві під закидом цїлого ряду крадежий. — У Львові при ул. Ціловій ч. 7 в часї передвчерашної сильної зливи залила вода сутеренове мешканє Мешкаюча там тяжко хора Катерина Зуря так тим валякала ся, що зійшла з розуму. Недужу віддано до шпитали. — П. Емилїян Целевич, родом з Куликова, одержав на львівскім університетї степень доктора фільософії. — У Львові помер ґр. Ем. Борковский з Поникви, в 54-ім році житя. — Ботанїчний огород, який тепер єсть при будинку львівского університету, має бути перенесений на ґрунти Йоллеса і Штенцля в горішній части ул. Зеленої, які акедемичний сенат ухвалив закупити за 185.000 К. Простір тих ґрунтів виносить 12.800 сяжнів, або 8 моргів.

— **Репертуар руско-народного театру в Косові.** (Саля „Сокола“) Початок о 7 вечером.

В недїлю 26 с. м. „Ой не ходи Грицю та на вечерниці“, народний образ зі співами і танцями в 5 діях М. Старицкого.

Ві второк дня 28 липня „Продана наречена“, опера в 3 діях Ф. Сметани.

В четвер дня 20 липня с. р. „Сує́та“, комедия в 4 діях Карпенка Карого.

В суботу дня 1 серпня „Барон циганів“, оперета в 3 діях Стравса.

В недїлю дня 2 серпня „Маруся Богуславка“, образ з давних часів зі співами і танцями в 5 діях М. Старицкого.

Ві второк дня 4 серпня „Галька“, опера в 4 діях С. Монюшка.

В четвер дня 6 серпня „Запорожець за Дунаєм“, народна оперета в 3 діях Артемовского. Закінчать: „Вечерниці“ твір музичний в 1 дії Нїщиньского.

Білєти продає „Народна Торговля“, а від 6 години в день вистави каса театру.

— **Смерть під колесами поїзду.** Страшна пригода лучила ся оногди в полудне на зелїзничім шляху коло Клепарова. Їдучий на т. зв. шутрівці з иншими робітниками Іван Пайда упав з воза під колесо, а три вози перейшли єму через груди. Пайда погиб на місци.

— **Дві жертви води.** В часї страшної бурі і зливи, яка дня 21 с. м. лютила ся над Буковиною, вилив потік пливучий попри млин Сал. Леснера в Камінці і значно ушкодив млин. В млині були тоді син Леснера і паробок Василь Лазаренко, занятї ратованем млина. Нараз вода зірвала гать і змела обох з помосту на котрім стояли. Оба бороли ся якийсь час з филями, але по хвили потонули.

— **Нещастна пригода.** 24 лїтна Катерина Ґаймерова, жінка будівничого, замешкала на передмістю Черновець, Каличанці, хотячи дня 22 с. м. вечером підпалити під кухнею, полила тлїюче дерево нафтою, коли нараз нафта займила ся і бухнула полуминію. Фляшка в руках Ґаймерової трісла і нафта облила Ґаймерову так що она в одній хвили станула цїла в полумени. Хоч сусїди на єї крик зараз збігли ся і угасили на ній полуминь,

— Сузанно, говори! Що таке? Говори! — закликала мати, замкнувші старанно двері.

Сузанна дивила ся бездушно на стіл і пробурмотїла кілька незрозумілих слів.

Стара женщина заломила руки; потім знову їх опустила і повними розпуки очима дивила ся на доньку. Єї чоловік кілька років перед смертию став „несповна розуму“ і тепер виринуло в нїй підозрінє, чи донька не збожеволїла. Тому спитала з відтїнком строгости в голосї:

— А Жан знає, де ти? Де-ж Жан?

Сузанна вимовила з трудом:

— Жан вже не жиє...

— Що-о-о? — крикнула мати. Приступила до неї близше і остро дивлячись на неї, сказала три рази:

— Що ти кажеш? Що ти кажеш? Що ти кажеш?

Непорушно та з безслїзними очима сиділа Сузанна перед материю, що глядїла на неї з чувством дивного, неясного жаху, який закрав ся до єї спокійного дому.

Вістка не дійшла ще як слїд до єї сьвідомости; старушка знала лише то, що несподівано станула перед доконаним фактом. Навіть не прийшло їй до голови зажадати якогось поясненя. Подумала: Нещасливий випадок... страшна пригода... покалїчена голова... упав крізь отвір з поду... І так стояла німа та перепуджена і кліпала старими очима.

Нагле Сузанна сказала:

— Я убила его.

Хвильку стояла мати тихо, з запертим віддихом, з непорушними очима. Але в найблизшій секундї вибухла різким криком:

— Нещасна!... Они відрубають тобі голову!...

Бачила вже, як до єї дому входять жандарми і кажуть до неї: „Потребуємо твоєї доньки, давай єї сюди!“ Жандарми з поважним, службовим видом. Одного з них знає добре: старий, вірний приятель, що чарки коняку — з окремої фляшки, яку держала для своїх приятелїв — нїколи не піднїс до рота, не сказавши наперед сердечно: „на ваше здоровлє, мадам!“ А тепер? Їй закрутила ся голова. Бігала сюди й туди, начеб мусїла шукати за чимсь дуже потрібним — потім станула непорушно серед комнати і крикнула до доньки:

— Защо? Говори, защо?

В тій хвили донька немов прокинула ся з апатиї.

— Гадаєте, що я з каменя? — крикнула також і приступила до матери.

— Нї, се не можливе!... — сказала мати з пересьвідченем.

— Ідїть і подивіть ся, мамо — відповіла Сузанна і єї очи набрали огню. — Нема на сьвітї справедливости. Нї!... Я того не знала... Гадаєте, що в мене нема серця? Гадаєте, що я не чула, як люди з мене насьміхали ся? Знаєте, як декотрі мене називали? Мама ідіотів — то моє прізвиско! А мої дїти нїколи не можуть мене знати, нїколи до мене не заговорять. Нїчого не пізнають, анї людий, анї Бога. Як я молила ся! Але Мати Божа не вислухала мене... І хто проклятий — я чи мій чоловік, що тепер мертвий, ге? Скажіть лише... Я пильнувала ся. Гадаєте, я робила на божий гнїв, щоби мати дім повний дивоглядів, гірших від зьвірят, котрі прецїнь знають руку, яка їх годує? Хто грішив в ночи перед церквою? Може я?... Я плакала і просила о ласку, і цїлими днями, від рана до вечера, чула на собі прокляте. Менї залежало на тім, щоб удержати їх при житю, на своє нещастє і ганьбу. Але єму? Нї!... Ну, то побачимо... Нинї вечером прийшов до дому. В моїх руках були довгі ножицї. Він кинув ся на мене, як звичайно, з криком. Стану коло мене близько... Чи мушу нинї, чи мушу конче?... Га, стало ся!... Маєш! І я штовхнула его ножицями в гортанку... Анї не писнув... Ще стояв, як я лишила его... Як я сюди прийшла?

Мати остовпіла. Холод прошибав єї по плечах, руках і ногах і немов єї заморозив. Не могла рушити ся з місця. Лише широкі лиця, вузкі губи і старечі поморщені очи дрожали.

(Дальше буде).

Гаймерова так сильно попарила ся, що нема надії удержати єї при житю.

— **Дощ і повени на Гуцульщині.** З Косівщини доносять, що в тім кутику Галичини падають безнастанні дощі і довели до повений тамошні ріки і річки. Черемош розляв так широко нивше Вижниці, що виглядає більший чим в часі штучних повений до сплавлюваня „дараб“.

— **В справі ґімназиї в Вижниці** доносить черн. „Буковина“: На численні запити, чи буде сего року отворена ґімназия в Вижниці, можемо відповісти стілько, що заснованє ґімназиї засадничо признане і справа находить ся в міністерстві фінансів. В імени руских послів інтервенював в сій справі п. Семака і на бажанє дотичного референта предложив письменне pro memoria. Се, що утворенє ґімназиї до сеї пори офіциально не проголошене, ще не значить, що ґімназиї сего року не буде. Ґімназию в Кімполюнґу отворено тогідного року в першій чи навіть другій половині вересня. Не треба отже закладати руки, але збирати і підготовляти хлопців та подбати про заснованє бурси.

— **Про жнива на Україні** пишуть до „Ради“: Сміла, черкавского повіту (на Київщині). З 14 липня тут почались жнива по економіях ґрафа Бобриньского. Пшеницю жнуть (жита по економіях у ґрафа майже зовсім не сіють) за десятий сніп. На жнива приймають тілько жінок робітників двох селяньских цукроварень. Сторонних приймають тілько тоді, коли своїх не вистачає. Селяни свій хліб майже всї не жнуть, а косять. — Жнива на Волині з перших днів липня розпочала ся уже скрізь і в селян і в земельних властителів. Урожай жита сего року, можна сказати, середній. Хліб всї майже косять, бо серпом нічого захопити не можуть.

— **Товариство воздушної плавби.** З Бостона в Америці доносять, що там утворило ся „Американьске товариство воздушної плавби“, яке приступає до будови великих бальонів до перевоженя товарів і подорожних. Товариство надїє ся, що до 8 місяців заведе правильний рух бальонів межи Новим Йорком а Бостоном.

— **Господарскі майстри з Коломиї учителями на Україні.** Миргородска „Артистично-промислова школа“ покликана на учителів трех майстрів школи мистецких глиняних виробів з Коломиї. Школярскі вироби, що виходять з миргородскої школи під наглядом коломийских майстрів — як пише „Рада“ — відзначають ся великою красою і смаком, додержуючи при тім щиро українську подобу (взори ґеометричні і квітки). Значне число тих виробів — кухлів і иншої посуди буде висланє до Київа на ремісничу виставу.

— **Руска ґімназия в Коломиї в р. 1907/8.** В науковій части звіту тої ґімназиї напечатано II. часть „Причинків до студий над „Енеїдою“ I. Котляровского“ написаних проф. Яр. Гординьским. Автор оволодів у своїй студиї силою материялів і подав цікавий і ясно змальований образець, як у ріжних авторів представлено блуканину Енея по морі, а як змалював єї Ів. Котляревский. Студия обнимає 58 стор. вел. 8-ки.

В урядовій части поміщено наперед, як у всїх того рода звітах, спис учительского збору. Крім директора п. С. Недїльского, учило обовязкових предметів 29 учительских сил, а се: 1 катехит, 8 професорів, 4 учителів, 15 заст. учителів і 1 помічничий учитель. Науки надобовязкових предметів уділювало 7 учителів. Із звіту зазначимо дальше, що в учительскій бібліотеці було 1008 творів в 1602 томах і 1581 примірників звітів дирекций середних і инших шкіл. Бібліотека учеників числить 547 творів, а 838 томів в рускій мові, 442 твори в 547 томах в польскій і 370 творів в 575 томах в німецкій мові. Бібліотека для бідних учеників мала около 700 шкільних підручників. Кабінети природописний, фізикальний і ґеоґрафічний були вивіновані доволі богато. Поміч бідним ученикам уділювали три бурси: „Сьвятомихайловский Інститут“, „Шкільна поміч“ і „Бурса Філії Р. Тов-а педаґ.“ а також із жертв зложених на руки дирекциї ґімназиї. В „літописї ґімназиї“ між иншим помянуто теплим словом про пок. 2 учеників і зазначено з жалем, що серед року 20 учеників мусїло перервати науку задля тяжкої недуги. Від марця с. р. основали ся при ґімназиї під проводом професорів три научні кружки учеників: 1) руский, 2) історично-ґеоґрафічний і 3) природописний. На засїданях кружків ученики виголошували реферати і розводили над ними дискусиї. В уступі звіту „справа скріпленя фізичних сил молодежі“ зазначено, що спільна саля ґімнастична з польскою ґімназиєю була невідповідна і за мала, через що фреквенция учеників на руханку зменшила ся сего року о 22 процент (на ґімнастику ходило 338 учен.). Молодїж урядила в теплих місяцях кільканайцять прогульок в гори, уживала купелий в Пруті а в зимі ховзанки.

Статистика учеників: З початком шкільн. року вписало ся 814 публ. і 16 приватних учеників. Серед року принято 13 + 5 учен., виступило 125 + 11, а так, що з кінцем року остало 692 + 10 учеників. При клясифікациї одержало відзначаючий степень 47 учеників. I. степень 496 + 4, II. ст. 48 + 2, III. ст. 28 + 2, поправку 70 + 1, а 9 учеників не клясифіковано. Ґімназия мала 17 відділів, а се приготовляюча кляса і VIII. по 1 відділі, I. кл. 3 відділи, а прочі кляси по 2 відділи. Всї ученики були рускої народности, а крім 5 грецко-східної віри, решта була греко католиками. Стан родичів учеників: 425 селян, 81 + 4 сьвященики, 52 + 3 народні учителі, 41 + 1 публ. слуги, 34 держ. урядники ітд. Місце проживаня родичів: Коломия 99, коломийский повіт 155, снятиньский 87, городеньский 75, печеніжиньский 44, косівский 38 ітд.

— **Тов-о „Шкільна поміч“ в Коломиї** прийме з початком шк. року 1908/9 около 40 учеників рускої ґімназиї (переважно з низших кляс) до бурси-інститута. Своїм вихованцям дає цїле удержанє, нагляд і домовий провід, а також меншу поміч в науці. Оплата виносить на рік 4 К на інвентар, 2·40 К яко річну членьску вкладку до товариства, 2 К на кореспонденциї і 4 К до фонду на відбудову дому (по мисли ухвали заг. зборів 1907 р.), а місячно 38 К за удержанє і 1 К за пранє біля, все платне з гори. Хто бажав би бути принятим за меншою оплатою (однак не низше 25 К), має предложити відповідно виписане і потверджене сьвідоцтво убожества. Вихованці мусять при принятю виказати ся, що мають 6 пар біля, 6 ручників, 6 хустинок до носа, 2 пари обуви і по 3 штуки біля на постіль (всьо назначене). Кождий принятий дістає карту принятя, без якої не може спровадитись до інститута. Подане з деклярациєю, кілько обовязує ся місячно платити, належить ввести на руки голови товариства директора ґімназ. Софрона Недїльского до 25 серпня 1908.

— **Конкурс.** Товариство „Руский Жіночий Кружок“ в Коломиї розписує конкурс на 30 місць до Бурси для дївчат. Услівя: 1) Доплата місячна 22 К; 2) одноразовий даток 3 К на інвентар; 3) кождого місяця 1 К на пранє; відповідна скількість біля, одежі і постїль. Подання вносити найдальше до 15 серпня 1908 р. на руки п. Мінодори Гнатишакової в Коломиї ул. Мнихівка, ч. 79.

— **Конкурс.** В лїцею з правом публичности тов-а „Руского Інститута для дївчат в Перемишли“ є до надання слідуючі посади: 1) учителька з ґрупи історичної; 2) учительки з ґрупи фільольоґічної (нової); 3) учительки з ґрупи математично-природи; 4) учительки з кваліфікациєю до шкіл народних або видїлових яко педаґоґічної настоятельки. На сю посаду може рефлектувати лиш учителька з педаґоґічним досьвідом в веденю дївчат в шкільнім віці в напрямі релїґійно-моральнім і патриотичнім; 5) учительки до конверзациї у французкій мові. — На перші 3 посади вимагає ся іспиту до шкіл середних. Подання найпізнїйше до 20 серпня с. р. під адресою: Видїл тов-а „Руский Інститут для дївчат“ в Перемишли.

Телеґрами.

Відень 25 липня. В часї з'їзду короля Едварда VII. з цїсарем Франц Иосифом буде присутний бар. Еренталь.

Штокгольм 25 липня. Президент Фаллієр прибув до Трелле, де повитав его король шведский Густав, а відтак оба від'їхали до Штокгольму.

Берлин 25 липня. В тутешних дипльоматичних кругах заперечують вісти поданій „Neue fr. Presse“, немов би нїмецкий канцлер кн. Бїльов мав з'їхати ся з францускими міністром заграничних справ Пішоном.

Петербург 25 липня. Цар з царицею мали вчера удати ся до Ревля.

Карльсбад 23 липня. Прибув сюди вчера рано президент міністрів бар. Бек.

Астрахан 25 липня. Сконстатовано тут два случаї азийскої холєри.

Господарство, промисл і торговля.

Цїна збіжа у Львові.

дня 24 липня:

Цїна в коронах за 50 кільо у Львові.

Пшениця	12·30	до	12·50
Жито	10·—	до	10·20
Овес	6·80	до	7·—
Ячмінь пашний	7·—	до	7·40
Ячмінь броварний	—·—	до	—·—
Ріпак	—·—	до	—·—
Льнянка	—·—	до	—·—
Горох до вареня	8·—	до	11·—
Вика	—·—	до	—·—
Бобик	—·—	до	—·—
Гречка	—·—	до	—·—
Кукурудза нова	—·—	до	—·—
Хміль за 56 кільо	—·—	до	—·—
Конюшина червона	—·—	до	—·—
Конюшина біла	—·—	до	—·—
Конюшина шведска	—·—	до	—·—
Тимотка	—·—	до	—·—

НАДІСЛАНЕ.

ОГОЛОШЕНЄ.

Подає ся до відомости Вп. II. Родичів і Опікунів молодежи, що з днем 1 вересня 1908 року отвирає ся ПРИВАТНА БУРСА для учеників ґімназиї рускої в Коломиї в кляси приготовляючої, I, II і III **під проводом і наглядом проф. ґімн. Льва Гнатишака.**

Платня місячна 25 до 28 К — за надзір мешканє і здоровий харч. Подане належить вносити до Заряду сеї бурси (Коломия, ул. Мнихівка ч. 79) найдальше до 15 серпня 1908 р.; там можна також засягнути близших пояснень листовно або устно, в справі принятя учеників.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

ОГОЛОШЕНЯ.

З друкарні В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).